

Հաստատված է
 ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ԵՎ
 ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ
 ամբիոնի -----նիստում (արձ. թիվ _____)
 Ամբիոնի պետ _____ Մ.ՆԱԶԱՐՅԱՆ
 -----, -----2017թ.

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
 ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Հայոց պատմության հիմնահարցեր
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		ՀՀ ոստ. կրթահամալիրի ակադեմիա հեռակա
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		իրավաբանություն
ԱՄԲԻՈՆ		Հասարակագիտական առարկաների և հոգեբանության
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		պատմական գիտությունների դոկտոր Ռուբեն Սահակյան rubensahakyan58@gmail.com
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՍՅԱԿ		1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ

ԿՐԵՂԻՏՆԵՐ	
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	Դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 10 ժամ, որից 6 ժամ դասխոսություն, 4 ժամ սեմինար: Դասընթացն ավարտվում է ամփոփիչ ստուգարքով:
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ	Միջնակարգ կրթություն

**ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒ
ԹՅՈՒՆ**

Դասընթացը իր մեջ ներառում է

Ներկայացնել հայոց պատմության՝ որպես հասարակական գիտակցության ձևավորման և մշակույթի զարգացման նշանակությունը: Նպաստել ապագա իրավաբանի և քաղաքացու քաղաքացու մտածողության ձևավորմանը:

Մեկնաբանել հայոց պատմության զարգացման փուլերը:

Անդրադառնալ պատմական փաստերին ու իրադարձություններին, հայոց պատմության նշ դեմքերին:

3. Վերլուծել հասարակական-քաղաքագիտական զարգացումների պատմական հիմքերը:

ՆՊԱՏԱԿ

ԽՆԴԻՂՆԵՐ

Դասընթացի խնդիրներն են՝

1.1. հայոց պատմության զարգացման հիմնական փուլերը,
 1.2. կարևորագույն պատմական փաստերը, շրջադարձային իրադարձությունները, նշ պատմական դեմքերին,
 1.3. արդի հասարակական-քաղաքագիտական զարգացումների հիմնական դրույթները:

2.1. վերլուծել պատմական փաստերը,
 2.2. մեկնաբանել հայոց պատմության հիմնախնդիրները՝ համաշխարհային պատմական համատեքստում:

3.1. պատմության վերաբերյալ տարբեր աղբյուրներից ստացած տեղեկատվությունը վերլուծելով և ընդհանրացնելու ունակությանը՝ մասնագիտական ոլորտում քննադատական ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու համար:

**ԿՐԹԱԿԱՆ
ԵԼՔԱՅԻՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ**

1. Իմանալ

2. Կարողնալ

Սովորողները պետք է իմանան՝

- Տարբերակել քաղաքականությունն քաղաքագիտությունից, իմանան դրանց առանձնահատկությունները:
- Տարբերակել քաղաքական հիմնական կատեգորիաները մյուս գիտական կատեգորիաներից:
- Տարբերակել քաղաքական սուբյեկտների դերը արտաքին և ներքին քաղաքական խնդիրներում:

Սովորողները պետք է կարողանան՝

- Տարբերակել Հայոց պատմության առավել կարևոր իրադարձությունները:
- Հիշել Հայոց պատմության առավել կարևոր դեպքերն ու փաստերը, դրանք կերտած անհատներին:

Սովորողները պետք է տիրապետեն

<p>3. Տիրապետ</p>	<ul style="list-style-type: none"> մեկնաբանել Հայոց պատմության հիմնախնդիրները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում: վերլուծել և մեկնաբանել հայոց պատմության և քաղաքական հնչեղություն ունեցող հիմնախնդիրները,
--------------------------	--

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p>	
<p>Հիմնական</p>	<ol style="list-style-type: none"> Հայոց պատմության հիմնահարցեր. Բուհական դասագիրք, ԵՊՀ, 2006: Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն: Դասախոսությունների ձեռնարկ. Երևան, 1998:
<p>Լրացուցիչ</p>	<ol style="list-style-type: none"> Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (I X դարի կես- XVII դարի առաջին տասնամյակ): Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3, Գիրք I: Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի երկրորդ կես -XIX դարի վերջ): Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2015: Հ. 3, Գիրք II: Նոր ժամանակաշրջան (1901 -1918 թթ.): Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3, Գիրք II: Նորագույն ժամանակաշրջան (1918 -1945 թթ.):

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱՂԻԳՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ	<p>Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝</p> <p>ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ուստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով:</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների:</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները:</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ներկայություն Գրավոր աշխատանքների և ներկայացվող պահանջներ	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:</p>

Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	<p>Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում ուսանողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>
--	--

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՂՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 Հայոց պետականության փուլերը: (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Վաղ պետական կազմավորումների ձևավորումը Հայակական լեռնաշխարհում: 2. Վանի թագավորություն: 3. Երվանդականներ: 4. Արտաշեսյաններ: 5. Արշակունիներ: 6. Բագրատունիներ: 7. Ռուբինյաններ և Հեթումյաններ: 	<p>Հարցեր 1-7 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Թեմա 2 Հայաստանի առաջին Հանրապետության ներքին և արտաքին քաղաքականությունը (1918-1920)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը և ՀՀ հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը: 2. ՀՀ-ն ներքին քաղաքականությունը: 3. ՀՀ-ն արտաքին քաղաքականությունը: Սևրի պայմանագիրը: 4. Հայաստանի խորհրդայնացումը: 	<p>Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p> <p>Հարցեր 1-5 - սեմինար պարապմունք: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները՝ նաև նախորդ</p>

	թեմայի վերաբերյալ:
--	--------------------

Թեմա 3
Խորհրդային Հայաստանը 1920-1965 թթ.

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Իշխանության մարմինների ձևավորումը: 2. 1921 թ. փետրվարյան ապստամբությունը: 3. Հայաստան արդյունաբերական երկիր: 4. Հայ ժողովուրդը Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին: 5. Ազգայի զարթոնքը: 	<p>Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Թեմա 4
Հայաստանը 1965-1990 թթ.
(2 ժամ դասախոսություն)

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Հայաստանի տնտեսության զարգացումը: 2. Այլախոհությունը Հայաստանում: 3. Լճացման երևույթները սովիալական բնագավառում: 4. Ազգային հարցի սրումը: Արցախյան հիմնահարց: 5. Հայաստանի անկախության մասին հռչակագիրը: 6. ԽՍՀՄ փլուզումը և ԱԴՀ ստեղծումը: 	<p>Հարցեր 1-56- անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p> <p>Հարցեր 1-5 - սեմինար պարապմունք: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները նաև նախորդ թեմայի վերաբերյալ:</p>

Թեմա 6
Անկախ պետականության գործընթացը
(2 ժամ դասախոսություն)

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ազգային բանակի կազմավորումը: 2. Հայ-ադրբեջանական պատերազմի սկիզբը: 3. Շուշիի ազատագրումը: 4. 1994 թ. մայիսի 12-ի գինադադարը: 	<p>Հարցեր 1-7 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:</p> <p>Ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p> <p>Հարցեր 1-4 - սեմինար պարապմունք: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները նաև նախորդ թեմայի վերաբերյալ:</p>

